

Suomalaiset elintarvikeyritykset kehittävät toimintaansa ja tuotantoprosessejaan

(ka.=1,4) ei juurikaan ollut tehty. Enemmistö vastaajista myös totesi, ettei uusien jakelukanavien käyttöönotto (ka.=3,1) kuvastanut heidän viimeaikaisia toimintojaan (Taulukko 1).

Taulukko 1. Suomalaisten elintarvikeyritysten yritystoimintaansa tekemät muutokset viimeisen kolmen vuoden aikana. Jokaisella rivillä kolme korkeinta suhteellista osuutta on merkitty värillisellä taustalla. Vaihtoehdot järjestetty positiivisten vaikutusten (1–3) summan mukaan. FoodCap-aineisto.

Miten hyvin väittämät kuvaavat yritystoimintanne muutosta viimeisen kolmen vuoden aikana?		1=ei kuvaa lainkaan	2	3	4	5	6	7=kuvaaa erittäin hyvin	Keski-arvo
Toimintamme periaatteena on ollut jatkuva parantaminen	n=199	4 %	4 %	8 %	17 %	26 %	21 %	22 %	5,1
Olemme järkevöittäneet toimintaa karsimalla turhaa	n=197	11 %	8 %	12 %	23 %	25 %	11 %	10 %	4,2
Olemme kehittäneet tuotantoprosesseja	n=199	15 %	11 %	14 %	14 %	20 %	15 %	12 %	4,1
Olemme kehittäneet yhteistyöverkostoja / kumppanuuksia	n=198	16 %	12 %	14 %	14 %	23 %	13 %	8 %	3,9
Olemme yhtenäistäneet toimintatapojamme	n=196	15 %	9 %	13 %	29 %	17 %	12 %	5 %	3,8
Olemme lisänneet tuotantokapasiteettia investoinneilla (esim. uusi teknologia, uudet koneet)	n=197	29 %	15 %	14 %	9 %	9 %	10 %	14 %	3,4
Olemme ottaneet käyttöön uuden jakelukanavan	n=197	33 %	16 %	13 %	12 %	10 %	9 %	8 %	3,1
Olemme nostaneet tuotteen jalostusastetta	n=197	37 %	16 %	15 %	10 %	11 %	9 %	3 %	2,8
Olemme rekrytoineet lisää työvoimaa	n=195	44 %	13 %	9 %	11 %	11 %	9 %	4 %	2,8
Olemme ulkoistaneet töitä / toimintoja	n=198	56 %	18 %	8 %	7 %	7 %	4 %	1 %	2,1
Olemme tehneet yritys- / liiketoimintaostoja	n=197	87 %	4 %	3 %	3 %	1 %	2 %	1 %	1,4

Epävarma maailmantilanne heijastuu tutkimustuloksiin?

Kyselyssä vastaajia pyydettiin reflektomaan toimintaansa menneeseen kolmeen vuoteen, siis vuosiin 2020–2023. Näiden vuosien aikana maailmassa elettiin COVID-19-koronaviruspandemia ja Venäjä hyökkäsi Ukrainaan (Eurooppalainen rokotustietojärjestelmä, i.a.; Ulkoministeriö, i.a.). On hyvin todennäköistä, että näiden tapahtumien luoma epävarmuuden ilmapiiri ja taloudelliset haasteet ovat ohjanneet yrityksiä varovaisuuteen erityisesti suurempien hankkeiden ja pitkäaikaisten investointien sekä rekrytointien osalta. Toimintaympäristön haasteista huolimatta yritykset ovat kuitenkin pyrkineet muuttamaan ja sopeuttamaan toimintansa siten, että selviävät muuttuvassa maailmantilanteessa.

Tutkimuksen tulokset osoittavat, että suomalaiset elintarvikealan yritykset haluavat kehittää toimintaansa haastavassakin tilanteessa ja pyrkivät löytämään uusia tapoja toimintaansa tehostamiseen. Tutkimuksen päälöydökset ovat hyvin linjassa Maa- ja metsätalousministeriön vuonna 2020 teettämän ”Elintarvikealan pk-yritysten toimintaympäristö 2020” -raportin kanssa (Vaara ym., 2020).

Terhi Junkkari

yliopettaja

SeAMK

Marja Katajavirta

asiantuntija, TKI

SeAMK

Margit Närvä

yliopettaja

SeAMK

Anmari Viljamaa

tutkijayliopettaja

SeAMK

Sanna Joensuu-Salo

tutkijayliopettaja

SeAMK

Sarjassa aiemmin ilmestynyt:

<https://lehti.seamk.fi/verkkolehti/kyselytutkimus-vaatii-vastaajia-elintarvikeala-vastasi-kutsuun/https://lehti.seamk.fi/verkkolehti/elintarvikealan-yritysten-vienti-ja-kiinnostus-vientiin/https://lehti.seamk.fi/verkkolehti/suomalaiset-elintarvikealan-yritykset-tavoittelevat-kasvua-kehittamalla-omaa-toimintaansa-ja-kumppanuuksia/>

Lähteet

Eurooppalainen rokotustietojärjestelmä (i.a.). *COVID-19*. <https://vaccination-info.europa.eu/fi/covid-19-0>

Junkkari, T., & Viljamaa, A. (27.1.2023). *Ruoka-alan pienet kasvun polulle*. SeAMK verkkolehti.

<https://lehti.seamk.fi/kestavat-ruokaratkaisut/ruoka-alan-pienet-kasvun-polulle/>

Ulkoministeriö (i.a.) Venäjän hyökkäys Ukrainaan. <https://um.fi/venajan-hyokkays-ukrainaan>

Vaara, E., Väisänen, K., Tunkkari-Eskelinen, M., Järvinen, S. & Pölkki, L. (2020). *Elintarvikealan pk-yritysten toimintaympäristö 2020*. Maa- ja metsätalousministeriö.

https://mmm.fi/documents/1410837/1890227/Elintarvikealan_toimintaymparisto_2020.pdf/48cb3e72-dab5-ee25-90e5-93be6ca1b9c5/Elintarvikealan_toimintaymparisto_2020.pdf?t=1610436396019